नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजश्व विभाग
करदाता सेवा कार्यालय, सिन्धुली

कर सम्बन्धी सामान्य जानकारी

स्थान: कमलामाई, सिन्धुली

आर्थिक वर्ष: २०८०/०८१

First Session

प्रस्तुतिको रुपरेखा

- कर भनेको के हो?
- कर किन लगाइन्छ?
- करका प्रकारहरु
- PAN
- बिजक सम्बन्धी जानकारी

करको परिचय

- कुनैपनि व्यक्ति वा निकायले प्रत्यक्ष प्रतिफलको आशा नगरी कानून बमोजिम राज्यलाई अनिवार्य रूपमा तिर्नु पर्ने तिरो (रकम)।
- स्वेच्छिक योगदान नभई अनिवार्य योगदान
- यसबाट कुनैपनि व्यक्ति वा निकायले उन्मुक्ति पाउदैन ।

करको परिचय

- सरकारको मूख्य आयस्रोत,
- राजस्व, ऋण र वैदेशिक सहायता तथा अनुदान मार्फत सरकारले सार्वजनिक खर्चको आवश्यकता परिपूर्ति गर्दछ ।
- कर व्यक्तिको आय तथा सम्पत्तिमा कानून बमोजिम लगाइन्छ।
- करदाताले कर तिरेबापत समानुपातिक फाईदा तथा लाभ दाबी गर्न पाउदैन ।
- Nothing is certain except death and taxes.

कर किन लगाईन्छ ?

- विकास निर्माणका कार्यहरु गर्न,
- शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न,
- जनहितका/लोककल्याणकारी कार्यहरु संचालन गर्न,
- दैनिक प्रशासनिक कामकाज संचालन गर्न।

करका प्रकारहरु

प्रत्यक्ष कर	अप्रत्यक्ष कर
• आय कर • सम्पत्ती कर • ब्याज कर • भाडा कर • सवारी साधन कर	• मूल्य अभिवृद्धि कर • अन्तशुल्क • भन्सार महसुल आदि

आयकर

- आयमा लाग्ने कर
- स्वयं कर निर्धारण पद्धतिको अवलम्वन
- आयकर ऐन, २०५८ ले निम्न ४ स्रोतबाट प्राप्त रकमलाई आय मानेको छ ।

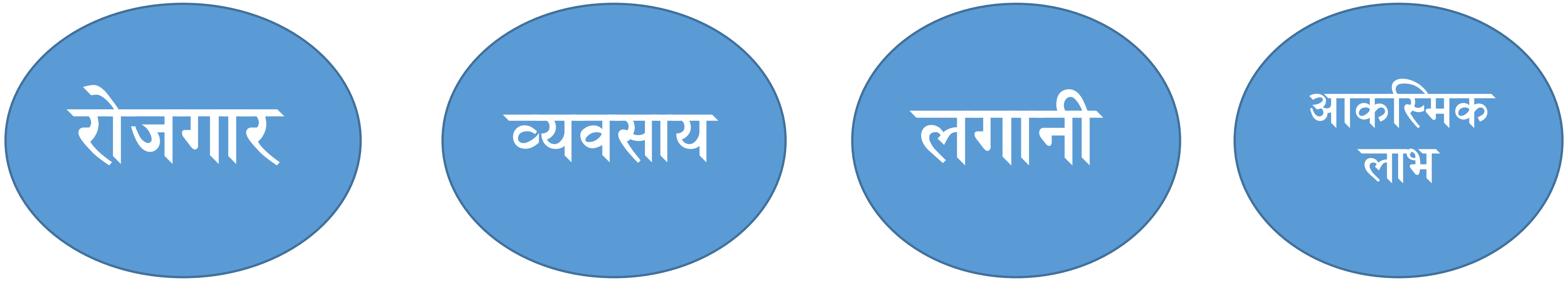

VAT

मू.अ.कर(मूल्य अभिवृद्धि कर)

- मूल्य अभिवृद्धि कर बस्तु र सेवाको उपभोगमा लाग्ने कर हो ।
- उत्पादन तथा वितरण प्रक्रियाका विभिन्न तहमा हुने मूल्य अभिवृद्धिमा लाग्दछ।
- यो कर कानूनले छुट भने वाहेक सवै वस्तु तथा सेवामा लाग्दछ।
- वास्तविक करदाता उपभोक्ता हुन भने माध्यम दर्ता भएका व्यक्ति हुन।

मू.अ.कर(मूल्य अभिवृद्धि कर)

- यो कर सन् १९५४ देखि फ्रान्सवाट लागु हुन शुरु भएको हो।
- हाल १८० भन्दा बढी मूलूकमा लागिसकेको छ।
- नेपालमा वि.स.२०५४ मसिर १ गतेवाट लागेको हो।
- मू.अ.कर प्रयोजनका लागि कर लाग्ने, शुन्यदर लाग्ने र कर छुट हुने गरी विभाजन गरिएको छ।
- हाल नेपालमा करको दर १३ प्रतिशतको एकल दर रहेको छ।

मूल्य अभिवृद्धि कर

- कर योग्य वस्तुको उत्पादन देखि उपभोगसम्मका हरेक तहमा हुने मूल्य वृद्धिमा लाग्ने कर,
- कर तिर्ने व्यक्ति र करको अन्तिम भार वहन गर्ने व्यक्तिहरु फरक फरक हुने भएकोले यसलाई अप्रत्यक्ष कर भनिन्छ।

स्थायी लेखा नं. (PAN)

- करदातालाई पहिचान दिने अद्दितीय (Unique) र स्थायी संकेत अंक,
- यो संकेत एक पटक लिई सकेपछि उही व्यक्तिले व्यवसाय गर्ने स्थल वा व्यवसायको प्रकृति वा अन्य विवरण परिवर्तन भए पनि सो करदाताका लागि सँधैभरी सोही संकेत अंक कायम रहने भएकोले यसलाई स्थायी लेखा नम्बर भनिएको हो।
- ९ अंकको हुन्छ ।उदाहरण: ३००३६२२५७

स्थायी लेखा नम्बरका प्रकार

व्यक्तिगत स्थायी लेखा नं.(P-PAN)

व्यवसायिक स्थायी लेखा नं.(Business PAN)

विथ्होल्डि स्थायी लेखा नं.(W-PAN)

अस्थायी लेखा नं.(Temporary PAN)

बिजक सम्बन्धी जानकारी

- सबै किसिमका व्यवसायीले वस्तु तथा सेवा बिक्री गर्दा बिजक जारी गर्नु पर्दछ ।
- प्रत्येक आ.व. मा बिजकको सिरियल नं. १ बाट शुरु गर्नु पर्दछ ।
- बिजकको प्रत्येक कपि प्रिन्टेट हुन जरुरी छ ।
- बिजकमा व्यवसायको नाम, ठेगाना, स्था.ले.नं., बिक्री गरेको सामान, परिमाण आदि अनिवार्य उल्लेख गर्नु पर्दछ ।
- विद्युतीय बिजक जारी गर्नु अघि अनुमति लिनुपर्दछ।
- इस्टिमेट बिल जारी गर्नु हुदैन ।

बिजकका प्रकारहरु

- **बिजक**: आयकरमा मात्र दर्ता रहेको फर्मले जारी गर्ने ।
- **कर बिजक**: मु.अ.करमा दर्ता भएको फर्मले जारी गर्ने ।
- **संक्षिप्त कर बिजक**: मु.अ.करमा दर्ता भएको, रु १० हजार भन्दा कम कारोबारको लागी जारी गर्न सकिने,(जारी गर्नु अघि अनुमति लिनुपर्ने)
- **कम्प्यूटराईज्ड बिजक**: कम्प्यूटरको माध्यमबाट जारी गरिएको, (बिजक,कर बिजक वा संक्षिप्त कर बिजक हुन सक्ने) बिजक जारी गर्नु अघि अनुमति लिनु पर्ने ।
- इस्टिमेट बिल जारी गर्नु हुदैन ।

Namaskar

धैर्यताको लागि
धन्यवाद

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजश्व विभाग
करदाता सेवा कार्यालय, सिन्धुली

कर सम्बन्धी सामान्य जानकारी

स्थान: कमलामाई, सिन्धुली

आर्थिक वर्ष: २०८०/०८१

Second Session

प्रस्तुतिको रुपरेखा

- अन्त शुल्क
- आम नागरिकको कर्तव्य र दायित्व: कर
- करदाताको कर्तव्य र दायित्वहरु: कर
- बिल बिजक किन लिनुपर्छ?
- बिल बिजक सम्बन्धी दण्ड सजाय

अन्त शुल्क

- देशमा उत्पादित तथा आयातित निश्चित वस्तुहरुको उत्पादन, बिक्री तथा खपतमा लगाइने कर तथा शुल्क,
- मानव स्वास्थ्य, वातावरणलाई नोक्सानी पुर्‍याउने वस्तुहरुको उत्पादन र उपभोगलाई नियन्त्रण गर्न लगाइने।

अन्तःशुल्क इजाजत

- अनुमति पत्र
- अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको उत्पादन, निकासी, पैठारी, बिक्री, सञ्चय वा सेवा प्रदान गर्दा लिने
- प्रत्येक वर्ष श्रावण मसान्तभित्र नविकरण गर्नुपर्ने

अवैध मदिरा

- इजाजत पत्र नलिइ उत्पादन भएको मदिरा
- घरेलु प्रविधी प्रयोग गरी उत्पादन गरेको मदिरा
- ऐन नियमले तोके भन्दा फरक ढंगले उत्पादन गरेको मदिरा
- अन्त शुल्क स्टिकरको प्रयोग नभएको मदिरा
- अवैध ओसार पसार, संञ्चय र विक्रिवितरण हुने मदिरा
- स्वीकृत नपाएको ब्राण्डबाट उत्पादन भएको मदिरा
- अन्तशुल्क ऐनको दफा १६ बमोजिम दण्ड हुने

आम नागरिकको कर्तव्य र दायित्व: कर

- Submit accurate details of your income to the tax office.
- Pay taxes on time.
- Do not hide any information.
- Comply with tax laws.
- Do not engage in tax evasion.
- Understand and adhere to tax-related information.
- Provide accurate information to the relevant authorities.

करदाताको कर्तव्य र दायित्व

- आम्दानीको यथार्थ विवरण दिने
- झुठा विवरणहरु दाखिला नगर्ने
- कर कानूनहरुको परिपालना गर्ने
- कर सम्बन्धी विषय बुझ्न कर कार्यालयमा सम्पर्क गर्ने
- बिल बिजक लिने दिने संस्कार विकास गर्ने
- समयमा नै कर तिरेर जरिवानाबाट बच्ने
- करदातालाई सहयोग हुने सुझावहरु कर कार्यालयमा जानकारी गराउने।

बिल बिजक किन लिनुपर्छ?

- Bill is Equivalent to Money.
- Tax is collected on the basis of Bill.
- बिलले व्यापारको प्रमाण गर्दछ।
- भविष्यमा बिजक देखाएर ग्राहक सेवा लिन सकिन्छ।
- वस्तु तथा सेवा खरिदको कानूनी प्रमाण बिल हो।
- बिलले वस्तु तथा सामानको ग्यारेन्टी/वारेन्टी दावी गर्न मद्दत गर्दछ।

बीजक: दण्ड तथा सजाय

- प्रापकलाई बीजक नदिएमा: पटकै पिच्छे रु.१०,०००/-
- दर्ता नभएको व्यक्तिले कर असुल गरेको देखिने गरी बीजक जारी गरेमा: उठाएको करको सत् प्रतिशत जरिवाना
- विद्द्युति बिजक जारी गर्ने करदाताले तथ्याङ्क मेट्न सक्ने वा सच्चाउन सक्ने Software प्रयोग गरेमा: रु.५,००,०००/-
- विधुतिय बिजक सम्बन्धी कार्यविधि विपरित विधुतिय बिजक जारी गरेमा:रु.५,००,०००/-
- न्यून बिजकीकरण गरी बिजक काटेमा: प्रत्येक बिजकको रु.२०००/-

जाँदा जाँदै...

करदाता सेवा कार्यालय सिन्धुलीको अनुरोध

- स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिएर मात्र व्यवसाय संचालन गरौं ।
- मदिरा र सूर्तिजन्य कारोबार गर्ने व्यवसायीले इजाजतपत्र लिएर मात्र कारोबार गरौं ।
- तोकिएको थ्रेसहोल्डभन्दा बढी कारोबार भएमा समयमै VAT मा दर्ता गरौं ।
- व्यवसाय संचालनमा नरहेमा PAN स्थगन गरौं ।
- आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र आय विवरण पेश गरौं ।
- कारोबार गर्दा अनिवार्य रुपमा बिल बिजक जारी गरौं ।
- समयमै कर दाखिला गरौं । व्याज, शुल्क र जरिवानाबाट बचौं ।

करदाता सेवा कार्यालय सिन्धुली
फोन:९८५४०५५३९८
Email:tso-sindhuli@ird.gov.np

Namaskar

धैर्यताको लागि
धन्यवाद